

Pan

Krzysztof Hetman

Przewodniczący Federacji Związków

Zawodowych Służb Mundurowych

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z wątpliwościami zgłaszanymi przez Federację Związków Zawodowych Służb Mundurowych wobec ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 2270), pragnę przekazać następujące wyjaśnienia.

Wejście w życie omawianej ustawy zobowiązuje organ emerytalny do ponownego ustalenia wysokości emerytur i rent inwalidzkich funkcjonariuszom, którzy pozostawali w służbie przed 2 stycznia 1999 r., i którzy w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. pełnili służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708, z późn. zm.) oraz ponownego ustalenia wysokości rent rodzinnych przysługujących po zmarłych funkcjonariuszach, emerytach lub rencistach, którzy pełnili tę służbę.

Wskazanie okresów pełnienia tej służby należy do Instytutu Pamięi Narodowej, który został zobowiązany, w myśl art. 13a ust. 1 wspomnianej ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), do sporządzenia na wniosek organu emerytalnego, na podstawie posiadanych akt osobowych i w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, informacji o przebiegu służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b tej ustawy.

Postępowanie w sprawie ponownego ustalenia wysokości świadczeń dokonywane będzie z urzędu i zostanie zakończone wydaniem przez organ emerytalny decyzji o ponownym ustaleniu wysokości emerytury, renty inwalidzkiej lub renty rodzinnej. Wypłata przeliczonych świadczeń nastąpi od dnia 1 października 2017 r.

Na stronie internetowej Zakładu Emerytalno-Rentowego MSW www.zer.msw.gov.pl w menu *Informacje* została zamieszczona *Informacja w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin*, która zawiera informacje dotyczące zasad obliczenia wysokości emerytury osoby, która pełniła służbę na rzecz totalitarnego państwa i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. wprowadzonych wspomnianą ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r.

Jednocześnie należy wskazać, że jakkolwiek omawiana ustawa przewiduje - jako zasadę - obniżenie emerytur i rent byłych funkcjonariuszy pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa oraz pozostałych

po nich rencistów rodzinnych do wysokości nieprzekraczającej miesięcznej przeciętnej emerytury lub renty wypłacanej przez ZUS z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to zawiera w swojej regulacji również wyjątki od przyjętej reguły. W drodze decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych możliwe jest bowiem wyłączenie stosowania art. 15c, art. 22a i art. 24a w stosunku do osób pełniących służbę, o której mowa w art. 13b, ze względu na: krótkotrwałą służbę przed dniem 31 lipca 1990 roku oraz rzetelne wykonywanie zadań i obowiązków po dniu 12 września 1989 roku, w szczególności z narażeniem zdrowia i życia. Oznacza to zatem, że osoby uznane za spełniające ww. warunki uzyskają emerytury, renty i renty rodzinne na zasadach ogólnych i ich świadczenia nie będą ulegać zmniejszeniu.

Ponadto trzeba zwrócić uwagę, że dodany omawianą ustawą art. 13c nie uznaje za służbę na rzecz totalitarnego państwa służby, która rozpoczęła się po raz pierwszy nie wcześniej niż w dniu 12 września 1989 roku, tj. dniu powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego oraz służby, której obowiązek wynikał z przepisów o powszechnym obowiązku obrony. Powyższa regulacja wyłącza spod działania omawianej ustawy funkcjonariuszy, którzy począwszy od wskazanej daty, wstąpili po raz pierwszy do służby, jak również żołnierzy i funkcjonariuszy, którzy odbywali zasadniczą bądź zastępczą służbę wojskową w jednostkach wskazanych w art. 13b.

Również w przypadku wypłacanych rent rodzinnych przewidziano odstępstwo od przyjętej reguły obniżenia współczynnika procentowego podstawy wymiaru renty inwalidzkiej o 10% za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa i zastosowania tzw. limitu. Powyższe ograniczenia nie znajdą zastosowania w przypadku osób pobierających ww. świadczenie po funkcjonariuszu, który po dniu 31 lipca 1990 roku zaginął w związku z pełnieniem służby albo poniósł śmierć w wypadku pozostającym w związku z pełnieniem służby. Wskazana regulacja zapewni, aby renty rodzinne przysługujące uprawnionym członkom rodziny funkcjonariuszy, którzy zaginęli albo ponieśli śmierć w wolnej Rzeczypospolitej Polskiej były wypłacane w kwocie niepodlegającej zmniejszeniu.

W konsekwencji, w wyniku wprowadzonych zmian obniżenie świadczeń emerytalno-rentowych dotyczyć będzie wszystkich funkcjonariuszy oraz pozostałych po nich rencistów rodzinnych, z wyjątkiem przypadków omówionych powyżej oraz funkcjonariuszy, którzy udowodnią, iż przed 1990 rokiem, bez wiedzy przełożonych, podjęli współpracę i czynnie wspierali osoby i organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

Na zakończenie należy podkreślić, że projekt omawianej ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. w trakcie jego procedowania ulegał poprawkom, w wyniku uwag otrzymywanych m. in. od związków zawodowych, w wyniku czego zmodyfikowano niektóre z wcześniej proponowanych przepisów.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Ministra
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
i Administracji
Anna WILANEK-KIŃSKA